

"2020 жылға дейінгі даму перспективасымен Қазақстан Республикасында атом саласын дамытудың 2011 – 2014 жылдарға арналған бағдарламасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 29 маусымдағы № 728 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 13 наурыздағы № 236 қаулысы. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 6 қарашадағы № 714 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Үкіметінің 06.11.2017 № 714 қаулысымен.

Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. "2020 жылға дейінгі даму перспективасымен Қазақстан Республикасында атом саласын дамытудың 2011 – 2014 жылдарға арналған бағдарламасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 29 маусымдағы № 728 қаулысына мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген 2020 жылға дейінгі даму перспективасымен Қазақстан Республикасында атом саласын дамытудың 2011 – 2014 жылдарға арналған бағдарламасында:

"1. Бағдарламаның паспорты" деген бөлімде:

"Қаржыландыру көздері мен көлемі" деген кіші бөлім мынадай редакцияда жазылсын:

"Қаржыландыру көздері мен көлемі

Бағдарламаны қаржыландыру кәсіпорындардың меншікті қаражаты, тікелей шетелдік инвестициялар есебінен және республикалық бюджетте көзделген қаражат шегінде жүзеге асырылады.

Республикалық бюджеттен көзделген қаржыландыру көлемі, оның ішінде жылдар бойынша:

1-кезең 2011 – 2014 жылдар – 12 745,3 млн. теңгені, оның ішінде:

2011 жыл – 4 226,7 млн. теңгені;

2012 жыл – 1 298,6 млн. теңгені;

2013 жыл – 1 906,7 млн. теңгені;

2014 жыл – 5 313,3 млн. теңгені құрайды;

2-кезең 2015 – 2020 жылдар – бұл кезеңге қаржыландыру көлемі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тиісті қаржы жылдарына арналған республикалық бюджетті бекіту кезінде нақтыланатын болады.

Бюджеттен тыс қаражаттан қаржыландыру көлемі 696 931,9 млн. теңгені құрайды;"

"3. Ағымдағы жағдайды талдау" деген бөлімде:

"3.3. Қазақстан Республикасының атом саласын дамытудың алғышарттары, негізгі проблемалары мен бағыттары" деген кіші бөлімде:

жетінші бөлімнің төртінші, бесінші және алтыншы абзацтары мынадай редакцияда жазылсын:

"Қазақстан Республикасы Ұлттық ядролық орталығы" (бұдан әрі – "ҚР ҰЯО" РМК") және "Ядролық физика институты" республикалық мемлекеттік кәсіпорны (бұдан әрі – "ЯФИ" РМК) ұсынған атом энергетикасын дамыту және оны қауіпсіз пайдалану жағдайларын қамтамасыз ету бағыттары бойынша әлемдік деңгейдегі міндеттерді шешуге, ядролық физика, ядролық реакторлардың физикасы мен техникасы саласында зерттеулер жүргізуге қабілетті зерттеу реакторларын қоса алғанда, эксперименттік базалық қондырғылары бар атом ғылымының болуы;

атом өнеркәсібінде, сол сияқты атом ғылымында БН-350 энергетикалық реакторын пайдалануға қатысқан және ИВГ.1М, ИГР, ВВР-К зерттеу реакторларын пайдалануға қатысып жүрген мамандарды қоса алғанда, жоғары білікті мамандардың кадрлық әлеуетінің болуы;

"ЯФИ" РМК мен "Ядролық технологиялар паркі" АҚ ұсынған медициналық радиофармпрепараттар, радиоизотоптар алу, материалдарды және т.б. трансмутациялау, зарарсыздандыру үшін ядролық технологияларды әзірлеу және енгізу саласындағы айтарлықтай негіздер;"

"3.4. Атом өнеркәсібінің қазіргі жағдайы" деген кіші бөлімде:

төртінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"2009 жылы Қазақстан уран өндіру бойынша әлемде бірінші орынға шықты. 2009 жылы табиғи уран өндіру 14020 тоннаны құрады. 2010 жылы уран өндіру көлемі 17803 тоннаны құрады.";

"3.6. Атом саласындағы ғылым" деген кіші бөлімде:

бірінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"Атом саласының орнықты дамуы ұзақ мерзімді келешекте ғылыми ұйымдардың тиімді жұмыс істеуімен қамтамасыз етіледі. Атом ғылымы мен техникасы саласындағы негізгі қызмет бүгінгі таңда Қазақстанда "ҚР ҰЯО" РМК (Атом энергиясы институты, Радиациялық қауіпсіздік және экология институты), "ЯФИ" РМК, "Геофизикалық зерттеулер институты" РМК, "Қазатомөнеркәсіп" ұлттық атом компаниясы" акционерлік қоғамы (бұдан әрі – "Қазатомөнеркәсіп" ҰАК) (Жоғары технологиялар институты, Қазақстандық ядролық университет, Волковгеология), "Ядролық технологиялар қауіпсіздігі" ғылыми-техникалық орталығы (бұдан әрі – "ЯТҚ" ҒТО) сияқты ұйымдарда шоғырланған. Бұл

ұйымдар қазіргі заманғы ядролық-физикалық технологияларды энергетикада, өнеркәсіпте, медицинада, ауыл шаруашылығында тиімді дамыту және енгізу үшін негіз болып табылады және атом энергетикасын, ядролық физиканы, қатты дененің радиациялық физикасын, радиациялық материалтануды, ядролық реакторлар физикасы мен техникасын, ядролық және радиациялық технологияларды дамыту және олардың қауіпсіздігі саласындағы, ЯОЦ, радиоэкологияның, сейсмикалық оқиғаларды бақылау технологияларының перспективті өнеркәсіптік технологияларын құру саласындағы зерттеулерді қамтамасыз етеді. Ғылыми ұйымдар орындайтын жұмыстардың бір бөлігін шетелдік ұйымдар келісімшарттар бойынша жүзеге асырады, бұл олардың мамандарының жоғары біліктілігін растайды және сақтап қалуға мүмкіндік береді.";

төртінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"Алайда, "ҚР ҰЯО" РМК мен "ЯФИ" РМК ядролық зерттеулер реакторлары ұзақ уақыттан бері пайдаланылып келеді және олардың жүйелері зерттеулердің қазіргі заманғы міндеттері бойынша жаңғыртуды қажет етеді. Бағдарлама атом саласының ғылыми және эксперименталды базасын жетілдіруді, атом энергетикасы мен атом өнеркәсібін дамытуды қолдау үшін зерттеулер жүргізуді көздейді.";

"3.11. Қазақстан Республикасының Атом саласындағы қолданыстағы мемлекеттік саясатты талдау" деген кіші бөлімде:

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

Қазақстан Республикасының "Атом энергиясын пайдалану туралы", "Халықтың радиациялық қауіпсіздігі туралы", "Лицензиялау туралы", "Экспорттық бақылау туралы" заңдары қабылданды.";

бесінші бөліктің бесінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

"Пайдаланылған отынмен жұмыс істеу қауіпсіздігі туралы және радиоактивті қалдықтармен айналысу қауіпсіздігі туралы біріккен конвенция";

"4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері, нысаналы индикаторлары және іске асыру нәтижелерінің көрсеткіштері" деген бөлімде:

"Санды және сапалы өлшемді мәндер ретінде әрбір міндет бойынша белгіленетін нәтижелерінің көрсеткіштері" деген кіші бөлім мынадай редакцияда жазылсын:

Нысаналы индикаторлар және санды және сапалы өлшемді мәндер ретінде әрбір міндет бойынша белгіленетін нәтижелерінің көрсеткіштері

№	Өлш. бірл.	Ақпарат көзі	Күтілетін нәтижелер											Ж а у а р орындау
			2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		

[illegible]

"Үлбі металлургия зауыты" АҚ-тажылу бөлетін құрастырмалар шығару	тонна	BC										400	И Ж Т І Қазатом ҰАК" бойынш
--	-------	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-----	--------------------------------------

2-міндет. Атом энергетикасын дамыту

Нәтижелер көрсеткіштері													
АЭС салу туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімін негіздеу және даярлау. Оң ш е ш і м қабылданған жағдайда АЭС салу және пайдалануға беру	саны	BC								1			И Ж Т І Қазатом " АҚ (к)
"Байкал-1" зерттеу реакторлары кешенінде РАҚ және ИСК қайта өңдейтін және ұзақ уақыт сақтайтын республикалық орталық	саны	BC								1			ИЖТМ
Атом саласының к ә с і б и кадрлармен қамтамасыз етілуі	Мамандар саны	BC			100	100	100	100	100	100	100	100	ИЖТМ

3-міндет. Атом саласындағы атом ғылымын дамыту

Нәтижелер көрсеткіштері													
ВВР-К, ИВГ.1М, ИГР ядролық зерттеу реакторларының жаңғыртылған кешені	саны	BC								1		2	ИЖТМ
Курчатов қаласындағы қазақстандық Токамак термоядролық материалтану реакторы	саны	BC						1					ИЖТМ

4-міндет. Халықтың денсаулығы мен қоршаған ортаны қорғау

Нәтижелер көрсеткіштері													
Республикалық кешенді дозиметрия орталығы	саны	BC								1			ИЖТМ
Ядролық медицина және биофизика орталығы	саны	BC					1						ИЖТМ ДСМ

"5. Бағдарламаны іске асыру кезеңдері" деген бөлім мынадай редакцияда жазылсын;

"5. Бағдарламаны іске асыру кезеңдері

Осы Бағдарламаны іске асыру он жылдық кезеңге есептелген және іс-шараларды екі кезеңде іске асыруды көздейді:

Бірінші кезеңде (2010 – 2014 жылдар), негізінен, іс-шараларды іске асыру жөніндегі жобалар мен жоспарларды әзірлеуге байланысты дайындық жұмыстары орындалады.

Екінші кезеңде (2015 – 2020 жылдар) Бағдарламаның нысаналы индикаторларына қол жеткізу жөніндегі іс-шаралар жүзеге асырылады.

Әрбір кезең шеңберінде Бағдарламаның міндеттеріне сәйкес іс-шаралар орындалады.

1-міндет. Атом өнеркәсібін дамыту

"Ядролық отын циклының тігінен интеграцияланған компаниясын құру" іс-шарасының шеңберінде "Қазатомөнеркәсіп" ҰАҚ" АҚ базасында ядролық-отын циклының тігінен интеграцияланған компаниясын құру көзделген. Ядролық-отын циклының тігінен интеграцияланған компаниясы қызметінің нәтижесінде:

1) Қазақстан аумағында жаңа кен орындарын іздеу, барлау жөніндегі іс-шаралар кешенін іске асыру (2011 – 2020 ж.ж.);

2) Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімдеріне сәйкес қалыптасып жатқан нарық конъюнктурасын, әлемдік атом энергетикасының қажеттілігін, жер қойнауын пайдалануға арналған қолданыстағы келісімшарттарды және елімізде ядролық отынның стратегиялық қорының сақталуын қамтамасыз етуді ескере отырып, бірінші кезекте ұлттық атом энергетикасының ұзақ мерзімді және алыс перспективаларының қалыптасуы мен дамуы үшін табиғи уран өндірісі (2012 – 2020 ж.ж.);

3) "Қазатомөнеркәсіп" ҰАК" АҚ-ның жылына 6000 тонна уран болатын үлесімен жылына өндірістік қуаты 12000 тонна уран гексафториді болатын уранды конверсиялау бойынша өндірісті ұйымдастыру (2016 ж.);

4) байыту қуаттарынан үлес алуды немесе 2.5 млн. ЕРР уранды байыту бойынша кепілді көрсетілетін қызметтерді алуды көздейтін, қазақстандық уранды байыту бойынша жобаларды дамыту шеңберінде уран изотоптарын бөлу технологиясында көшбасшы елдердің уран изотоптарын бөлу жөніндегі өндіріске енгізу (2013 ж.);

5) "Үлбі металлургия зауыты" акционерлік қоғамы (бұдан әрі – "ҮМЗ" АҚ) ядролық отын циклының (бұдан әрі – ЯОЦ) перспективалық өнеркәсіптік технологияларды енгізу, жаңа өндірістерді ұйымдастыру, оның ішінде ядролық техника материалдарын, отынның перспективалық түрлері үшін отын таблеткаларын өндіру (2016 ж.);

6) "ҮМЗ" АҚ-та "AREVA" француз компаниясымен бірлесіп, негізінен Оңтүстік-Шығыс Азия елдерінің нарықтарына және Қазақстан Республикасы атом энергетикасының отын қажеттілігін қамтамасыз етуге арналған жылына қуаты 400 тонна уран болатын отын құрастырмаларын өндіру жобасын іске асыру (2020 ж.) жүзеге асырылатын болады.

2010 жылы "Қазатомөнеркәсіп" ҰАК" АҚ сатып алатын негізгі бөлігі күкірт қышқылы болып табылатын тауарлардың қазақстандық қамту үлесі 62 %-ды құрады, 2011 жылға және алдағы жылдарға арналған жоспарларда осы көрсеткіш 62 %-ды құрайды, жұмыстардағы, көрсетілетін қызметтердегі және кадрлардағы қазақстандық қамтудың қалған көрсеткіштері 2-қосымшада көрсетілген.

"Қазақстан Республикасы кәсіпорындарының АЭС үшін атом реакторлары мен жабдықтар өндіруге кезең-кезеңмен қатысуы" іс-шарасының шеңберінде мыналар:

1) жылу бөлу элементтерін және жылу бөлу құрастырмаларын жасап шығаруға арналған жиынтықтаушылар жобалауды және өндіруді ұйымдастыру (2016 ж.);

2) Қазақстан Республикасы кәсіпорындарының атом электр станциясы құрылысына қатысуына қажетті материалдар мен бұйымдар өндірістерін ұйымдастыру (2020 ж.) көзделген.

2-міндет. Атом энергетикасын дамыту

"Атом энергия блоктарының параметрлерін орналастыру және таңдау схемасының негіздемесі. Қазақстан аумағында АЭС салу" іс-шарасының шеңберінде мыналар көзделеді:

1) Қазақстан Республикасында АЭС салуды негіздеу үшін техникалық-экономикалық зерттеулерді орындау, Қазақстан Республикасының аумағында АЭС орналастыру схемасын негіздеу және бекіту, құрылысқа болжанатын орындар үшін реактор типін және энергия блоктың бірлік қуатын, Қазақстан Республикасында іске асыруға арналған АЭС кандидаттық жобаларды, Қазақстан Республикасының шетелдік компаниялармен атом саласындағы жобаларды іске асыруға қатысу перспективаларын айқындау (2014 ж.);

2) болжанып отырған құрылыс алаңдарында АЭС салу жөнінде шешім қабылдау (2014 ж.);

3) бірінші АЭС жобасын негіздеу және әзірлеу (2015 ж.);

4) Қазақстан Республикасының Үкіметі оң шешім қабылдаған жағдайда бірінші АЭС салу және пайдалануға беру (2020 жылға қарай).

Атом энергетикасы объектілерінің ядролық, радиациялық және өнеркәсіптік қауіпсіздігі халықаралық қауіпсіздік нормаларына сәйкес келетін реакторлық қондырғылар мен технологиялардың неғұрлым қауіпсіз түрлерін таңдап алумен кепілдендірілген.

Қазақстан Республикасында АЭС және атом саласының басқа да объектілерінің жобаларын әзірлеуді және сараптауды ұйымдастыру мамандандырылған жобалау-конструкторлық бюролар құруды көздейді. Атом энергетикасы үшін жоғары дәлдікті және жоғары технологиялық жабдықтар әзірлеуді, АЭС ғимараттары мен құрылыстарын жобалауды ұйымдастыру елеулі зияткерлік, материалдық және адам ресурстарын тартуды талап етеді. Жобалау-конструкторлық бюроны қазіргі уақытта ядролық салада жобалау-конструкторлық жұмыстарды орындайтын жұмыс істеп жатқан құрылымдар базасында құру жоспарлануда. Қазіргі уақытта "ҚР ҰЯО" РМК-да атом саласында жобалық-конструкторлық жұмыстарды орындайтын жобалық-конструкторлық бөлім бар, оның базасында осындай мамандандырылған бюролардың бірі ұйымдастырылуы мүмкін.

"Қазақстан Республикасында АЭС және атом саласының басқа да объектілерін әзірлеуді және жобалауды ұйымдастыру" іс-шарасы шеңберінде мамандандырылған жобалау-конструкторлық бюро құру көзделеді (2016 ж.).

Атом саласын толық көлемде дамыту үшін атом инфрақұрылымы дамыған елдердің ұйымдарымен бірлесіп, АЭС энергия блоктарын құрастыру, жобалау және салу үшін инжинирингтік компаниялар құру қажет.

"Атом саласында бірыңғай мемлекеттік саясат жүргізуге арналған техникалық регламенттер мен нормативтік-құқықтық актілердің жобаларын әзірлеу" іс-шарасы шеңберінде құқықтық және техникалық реттеуге арналған нормативтік және техникалық құжаттама жобаларын әзірлеу болжанады (2014 ж.).

Атом энергиясын пайдалану объектілеріне арналған жобалау құжаттамасы құрастыру, салу, реконструкциялау, пайдалану, пайдаланудан шығару кезіндегі, сондай-ақ авария жағдайындағы өнеркәсіптік қауіпсіздік шараларының негіздемесін қамтуы тиіс.

Атом энергетикасы объектілерінің қауіпсіздік жүйелерінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін кәсіпорындардың қызметіне тұрақты бақылауды қолдау және ядролық және радиоактивті материалдар мен технологияларды есепке алу және бақылау жүйелерін жетілдіру қажет.

Төтенше жағдайлардың алдын алу, атом саласының құрылып жатқан және жұмыс істеп тұрған объектілерінің ядролық, радиациялық және өнеркәсіптік қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының орындалуын бақылауды өз құзыреті шегінде тиісті бақылау органдары, оның ішінде Төтенше жағдайлар, Индустрия және жаңа технологиялар, Денсаулық сақтау, Қоршаған ортаны қорғау министрліктері жүзеге асыруы тиіс.

Атом саласының қолданыстағы объектілерінің қауіпсіздігін негіздеу және АЭС энергия блоктарының құрылыс алаңдарын таңдау бойынша жұмыстарды жүзеге асыру кезінде АЭС құрылысы болжанатын алаңдардың геологиялық-геофизикалық және сейсмикалық мониторингі, сондай-ақ атом саласының қолданыстағы және басқа да объектілерінің мониторингі қажет. Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарын орындау үшін ядролық сынақтардың мониторингі үшін құрылған "Геофизикалық зерттеулер институты" республикалық мемлекеттік кәсіпорнының (бұдан әрі – "ГЗИ" РМК) қолда бар станциялары Қазақстанның негізгі периметрі бойынша орналасқан және сол арқылы алыстағы шетелдік сынақ полигондарындағы сейсмикалық оқиғаларды тіркеуге бағытталған. Ел ішіндегі сейсмикалық оқиғаларды тіркеуді жақсарту қажет (біртектілігі, дәлдігі, энергетикалық өкілеттілігі бойынша), ол үшін "ГЗИ" РМК станцияларының желісін Орталық Қазақстандағы сейсмикалық топтармен толықтыру қажет (Жезқазған қаласы ауданында және "Бурабай" топтамасының бірегей үлкен базалық жүйесі ауданында). Жинақтау және өңдеу орталығының жинаған бірегей сейсмологиялық деректерін сақтау қажеттілігі туралы мәселені ерекше атап өткен жөн. Орталық "ГЗИ" РМК-ның құрылымдық бөлімшесі болып табылады және Алматы қаласында орналасқан. Ірі қала Алматыны қоса алғанда, Оңтүстік Қазақстан өңірлеріне тән жағымсыз сейсмикалық ахуалды ескере отырып, "ГЗИ" РМК-ның негізгі бөлімшелері орналасқан Курчатов қаласында қайталаушы деректер орталығын құру қажеттілігі бар. Бақылау желілерін кеңейту және жаңғырту және қайталаушы Сейсмологиялық деректерді жинау және өңдеу орталығын құру жөніндегі ұсыныстарды Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаев сейсмикалық қауіпсіздік мәселелері талқыланған 2005 жылғы 7

қарашада Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Сейсмология институтындағы жұмыс кездесуінде қолдады.

"Атом саласы объектілерінің ядролық, радиациялық және өнеркәсіптік қауіпсіздігін қамтамасыз ету" іс-шарасы шеңберінде мынадай жобаларды іске асыру көзделуде (6-қосымша):

1) атом саласы кәсіпорындары мен басқа да өнеркәсіп салаларының радиоактивті қалдықтарын (бұдан әрі – РАҚ) және иондаушы сәуле шығару көздерін (бұдан әрі – ИСК) сақтау және қайта өңдеу жөніндегі бағдарламаларды әзірлеу және іске асыру, оның ішінде "ҚР ҰЯО" РМК "Байкал-1" зерттеу реакторлары кешенінде 2006 жылы орындалған атом саласы кәсіпорындарының және өнеркәсіптің басқа да салаларының РАҚ және ИСК қайта өңдеу және ұзақ мерзімді сақтау пункті мен радиациялық қорғау камерасын құру жобасының ТЭН-і базасында құрылған РАҚ пен ИСК қайта өңдеу ұзақ және сақтау бойынша республикалық орталықтың жобасы іске асырылады. Орталықтың қайта өңделген РАҚ мөлшері бойынша өндірістік қуаты жылына 1500 тоннаны, сақтауға қабылданатын өңделген ИСК мөлшері бойынша жылына 5000 дананы құрайды. Орталық құрамындағы РАҚ сақтау орнының сыйымдылығы 9000 тоннаны, жиынтықты белсенділігі $8,4 \cdot 10^{13}$ Бк құрайды. ИСК сақтау қоймаларының сыйымдылығы шамамен $2,2 \cdot 10^{16}$ Бк құрайды;

2) "Байкал-1", ИГР, ВВР-К ядролық зерттеу реакторларының, үдеткіш кешендердің, сейсмикалық және инфрадыбыстық станциялардың ядролық, радиациялық және өнеркәсіптік қауіпсіздігін қамтамасыз ету (2011 – 2020 ж.ж.);

3) атом саласының объектілерінде төтенше жағдайлар мен өнеркәсіптік қауіпсіздікті мемлекеттік бақылауды жүзеге асыратын мамандандырылған инспекция құру мәселелерін пысықтау (2014 ж.);

4) Чкалов, Зеренді, Восточное шығару пункттері бар Бурабай үлкен базалық сейсмикалық тобын жаңғырту (2016 ж.);

5) атом саласы объектілеріндегі экологиялық, радиациялық, өнеркәсіптік, геологиялық-геофизикалық және сейсмикалық жағдайдың тұрақты мониторингі (2011 – 2020 ж.ж.).

Атом саласының стратегиялық объектілерін физикалық қорғау мемлекеттік ауқымда шешілетін ұйымдық-құқықтық және ғылыми-техникалық міндеттердің күрделі кешенінен тұрады. Бірыңғай тәсілдерді әзірлеу, бірыңғай нормативтік және әдістемелік базаны құру, атом саласының стратегиялық объектілерін күзету және физикалық қорғау жүйелерін қазіргі заманғы техникалық жарактандыру маңызды болып табылады.

"Атом саласының стратегиялық объектілерін физикалық қорғау және күзетуді қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар кешенін әзірлеу және іске асыру" іс-шарасы шеңберінде мыналар көзделеді:

1) "ҚР ҰЯО" РМК, "ЯФИ" РМК ядролық объектілерін қоса алғанда, атом саласының стратегиялық объектілерін физикалық қорғау жүйелерін кешенді жаңғыртуды жүргізу (2014 – 2020 ж.ж.);

2) "ҚР ҰЯО" РМК, "ЯФИ" РМК ядролық объектілерін қоса алғанда, атом саласының стратегиялық объектілерін физикалық қорғау жүйелерінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету (2014 – 2020 ж.ж.).

Шапшаң нейтрондағы 350 (бұдан әрі – БН-350) реакторын пайдаланудан қауіпсіз шығаруды қамтамасыз ету БН-350 реакторының ПЯО, радиоактивті және басқа да техногенді қалдықтарды тасымалдау және ұзақ мерзімді сақтауға орналастыру, БН-350 реакторының ғимараттарын, құрылыстарын және инженерлік жүйелерін консервациялауға және ұзақ мерзімді сақтау режиміне ауыстыру бойынша жұмыстарды орындауды көздейді.

"БН-350 реакторын пайдаланудан қауіпсіз шығаруды қамтамасыз ету" іс-шарасы шеңберінде мыналар көзделеді:

1) "Байкал-1" зерттеу реакторлары кешенінің дайындалған алаңында БН-350 реакторының пайдаланылған ядролық отыны бар 60 контейнерді ұзақ мерзімді сақтауды қамтамасыз ету;

2) радиоактивті және басқа да техногендік қалдықтарды қайта өңдеу және сақтауға орналастыру (2011 – 2020 ж.ж.);

3) БН-350 реакторының ғимаратын, құрылыстарын және инженерлік жүйелерін консервациялау және ұзақ мерзімді сақтау режиміне көшіру (2020 ж.).

Осы Бағдарлама шеңберінде атом энергиясы мен ядролық технологияларды бейбіт мақсатта пайдалану саласындағы халықаралық ынтымақтастықты дамыту және нығайту жөніндегі, ядролық қаруды таратпау режимін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар көзделген.

"Атом энергиясын бейбіт мақсатта пайдалану саласындағы халықаралық ынтымақтастықты дамыту" іс-шарасы шеңберінде мыналар көзделеді:

1) атом энергиясын бейбіт мақсатта пайдалану саласындағы Қазақстан Республикасының шетелдік мемлекеттермен халықаралық шарттарын дайындау және жасасу;

2) Қазақстан Республикасының халықаралық бағдарламалар мен жобаларға қатысуы;

3) ядролық сынақтар мониторингі, оның ішінде:

4) халықаралық шарттар мен келісімдерді қолдау үшін ядролық мониторингтің қазақстандық жүйесі инфрақұрылымының жұмыс істеуін қамтамасыз ету (2011 – 2020 ж.ж.);

5) "Курчатов-Крест" сейсмикалық тобының жүйесін жаңғырту (2013 ж.);

6) Курчатов қаласында сейсмикалық мониторинг жүйесіне арналған қайталаушы деректер орталығын құру (2014 – 2017 ж.ж.).

Атом саласын дамыту жоспарларын іске асыру үшін мамандарды, инженерлік және техникалық персоналды даярлау және қайта даярлау жүйесін жетілдіру қажет. Бірқатар отандық жоғары оқу орындарында "5B060500 "Ядролық физика" мамандығы бойынша, сондай-ақ "5B072300 "Техникалық физика" мамандығы бойынша инженерлер даярлау жүргізілуде. Дегенмен елімізде, сол сияқты шет елдерде жетекші оқу орындары мен ғылыми орталықтар базасында атом саласы үшін мамандар даярлау жүйесін жетілдіру қажет.

"Атом саласын білікті кәсіби кадрлармен қамтамасыз ету" іс-шарасы шеңберінде мынадай ұсыныстар енгізу көзделеді:

1) персоналды атом саласындағы регламенттелетін қызмет түрлері бойынша, оның ішінде АЭС пайдаланушы персоналын кәсіби даярлаудың, қайта даярлаудың және аттестаттаудың тренажерлік орталығын құру бойынша қайта даярлау және кәсіби аттестаттау жүйесін қалыптастыру бойынша;

2) "5B060500 "Ядролық физика" және "5B072300 "Техникалық физика" мамандықтары шеңберінде таңдау құрауыштары есебінен мынадай элективті пәндерді көздеу керек:

геология, уран және сирек кездесетін металдарды іздеу және барлау;
уранның және трансурандық элементтердің геохимиясы;
уран және сирек кездесетін элементтердің химиялық технологиясы;
уран байыту және изотоптарды бөлу;
фтор және оның қосындыларының химиясы мен технологиясы;
жер қойнауын геофизикалық зерттеу әдістері мен геотехнологиясы;
уран және трансурандық элементтердің металлургиялық процестері;
сирек кездесетін және жерде сирек кездесетін элементтердің металлургиялық процестері;
супер балқымалар және функционалдық материалдарды өндіру технологиясы
;
ядролық отынды өндіру және қайта өңдеу технологиясы;
ядролық технологиялар;
зарядталған бөлшектер шоғырларының физикасы және үдеткіш техника;
атом және термоядролық энергетика және реактор жасау технологиялары;
РАҚ қайта өңдеу және кәдеге жарату технологиясы;
техногендік және табиғи суларды тазалау материалдары мен технологиялары;
атом энергетикасы мен өнеркәсібі объектілерін жобалау, құрастыру және салу жөніндегі мамандар, АЭС инженерлік-техникалық персоналын даярлау бойынша.

Атом саласын дамыту жоспарларын іске асыру үшін атом саласын дамытудың әлеуметтік мәселелерін шешу қажет.

"Атом саласын дамытудың әлеуметтік мәселелері" іс-шарасы шеңберінде ғылыми және жобалау ұйымдарының қызметкерлері үшін тұрғын үй қорын құру жөнінде ұсыныстар енгізілетін және Курчатov қаласы мен Алатау кентін (Алматы қаласы) қоса алғанда, олар орналасатын жерлерде әлеуметтік инфрақұрылымдарды дамыту жөніндегі іс-шаралар іске асырылатын болады (2014 ж.).

3-міндет. Атом ғылымын дамыту

"Іргелі және қолданбалы зерттеулер үшін атом саласының эксперименттік базасын жетілдіру" іс-шарасының шеңберінде мынадай жобаларды іске асыру көзделуде (6-қосымша):

1) ВВР-К, ИВГ.1М, ИГР ядролық зерттеу реакторлары кешенін жаңғырту (2014 – 2020 ж.ж.), оның нәтижесінде инновациялық жобалардың, энергетикалық реакторлардың отын тораптарын сынау үшін реакторлық кешендердің эксперименттік мүмкіндіктері кеңейтіледі, атом энергиясын қолданатын объектілерді сенімді және қауіпсіз пайдалану қамтамасыз етіледі.

2) Курчатov қаласында Қазақстандық термоядролық материалтану (бұдан әрі – ҚТМ) реакторын құру, оны нақты іске қосуды және пайдалануға беруді жүргізу (2016 ж.), ҚТМ эксперименттік кешенін қалыпты пайдалануды қамтамасыз ету үшін токамак технологиялық жүйелеріне инженерлік-техникалық қызмет көрсетуді ұйымдастыру;

3) У-150 үдеткіш кешенін реконструкциялаудың инвестициялық жобасын әзірлеу (2014 – 2015 ж.ж.).

"Атом саласындағы ғылыми зерттеулер" іс-шарасы шеңберінде мынадай зерттеулер жүргізіледі (7-қосымша):

1) Қазақстанда атом энергетикасын дамыту жөніндегі жұмыстарды ғылыми-техникалық қолдау бойынша зерттеулер кешенін жүргізу (2011 – 2020 ж.ж.);

2) ҚТМ-ны құру мен пайдалануды ғылыми-техникалық қолдауды жүзеге асыру, ҚТМ плазмасын диагностикалау жүйесін құру, ҚТМ токамагы плазмасын іске қосу және омы қыздыру режимдері туралы эксперименттік деректер алу, имитациялық стенділер мен әдістемелер, сұйық литий негізінде ҚТМ-мен ықпалдасқан дивертордың модельдерін жасау (2011 – 2020 ж.ж.)

3) ДЦ-60 ауыр иондар үдеткіші негізінде физика, химия, биология және озық технологиялар саласындағы кешенді ғылыми зерттеулерді орындау, ауыр иондардың атом ядроларымен және затпен іс-қимыл жасауы бойынша деректер

алу, тректік мембраналар негізінде өнеркәсіптік технологиялар жасау (2011 – 2020 ж.ж.).

Қазіргі уақытта Қазақстан Республикасында кәсіптік және тұрмыстық қызмет барысында радиацияның жоғары дозаларына шалдыққан адамдардың үлкен санаты бар. Бұл санатқа ядролық отын циклы кәсіпорындарының, көмір, мұнай-газ, тау-кен өндіру өнеркәсібі, медициналық мекемелер мен ғылыми-зерттеу бөлімшелерінің персоналы, сондай-ақ радонқауіпті аумақтарда және радиациялық қауіпті объектілерге (бұрын ядролық сынақтар жүргізілген аумақтар, уран, көмір және мұнай өндіру аудандары, отын-энергетикалық циклы кәсіпорындары және басқа да техногенді қызмет орындары) жақын тұратын жергілікті халық жатады.

Радиацияның әсер ету деңгейінің негізі сипаттамасы жиынтық дозалық жүктеме болып табылады. Қазіргі уақытта Қазақстанда атом саласы мен экономиканың басқа да салалары кәсіпорындарының персоналы үшін (яғни, елдің әрбір тұрғыны үшін) дозаны, әсіресе ішкі сәулелену дозаларын есепке алудың және бақылаудың мемлекеттік жүйесі бар, бұл жүйені кеңейту және бүкіл халыққа қолдану қажет. Сондай-ақ оларды дұрыс айқындаудың материалдық және әдістемелік базасын жақсарту қажет. Баға берудің қолда бар әдістері радиацияның белгілі бір көзден шығуы және белгілі бір әсер ету тетіктері үшін ғана әзірленген. Халықтың сәулеленуінің жиынтық дозасының 80 %-ға жуығын құрайтын радонның дозалық жүктемесін эксперименттік айқындау әдістері жоқ.

Дамыған елдердің көбінде (Германия, Бельгия және т.б.) халықтың дозаларын міндетті түрде бақылау және есепке алу жүйесі қабылданған. АҚШ-та, Канадада атом өнеркәсібі кәсіпорындарында ішкі сәулеленуді бақылау жүргізіледі. ТМД елдерінің ішінде Белоруссияда халықтың дозалық жүктемесінің республикалық кадастры құрылған және жүргізіледі.

Алдағы уақытта күтіліп отырған сәулеленудің жоғары дозаларына шалдығатын персоналдың айтарлықтай ұлғаюын ескере отырып, осы Бағдарламаның басым бағыттарының бірі персонал мен халыққа түсетін дозалық жүктемені есепке алудың мемлекеттік жүйесін құру болуға тиіс.

Семей ядролық сынақ полигоны (бұдан әрі – ССП) Қазақ КСР Президентінің 1991 жылғы 29 тамыздағы № 409 Жарлығымен жабылды. Полигон 18500 км² алаңды алып жатыр, 1949 жылдан 1962 жылға дейін мұнда тротил баламасында жалпы энергия шығару қуаты 17,7 Мт болған 116 атмосфералық және 340 жерасты ядролық жарылыс жүргізілген. Жер бетінде жүргізілген 30 жарылыс ССП аумағын ғана емес, сонымен қатар оған іргелес аумақтардың да негізгі радиоактивті ластануына негіз болады. "2010 – 2014 жылдарға арналған "Жасыл

даму" салалық бағдарламасында көзделген бұрынғы ССП проблемаларын түбегейлі шешу мәселесі осы бағдарламада қарастырылмайды.

КСРО-да ядролық жарылыстарды бейбіт мақсатта пайдалану бойынша практикалық жұмыстың басталуы 1962 жылы қабылданған "Халық шаруашылығы үшін ядролық жарылыстар" № 7 мақсатты бағдарламасына байланысты. 1965 – 1988 жылдар аралығындағы кезеңде бұрынғы КСРО аумағында бейбіт мақсаттағы 124 ядролық жарылыс, оның ішінде Қазақстан Республикасының 7 облысының аумағында 39 жерасты ядролық жарылыс жүзеге асырылған. Ядролық жарылыстар жүргізілген жерлердің радиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, қоршаған ортаны қалпына келтіру және жерлерді шаруашылық айналымға беру осы Бағдарламаның маңызды іс-шарасы болып табылады.

АЭС персоналының жұмыс жағдайлары қосымша радиациялық әсермен сипатталады. Осыған байланысты, саланы перспективалық дамыту үшін халықты, қоршаған ортаны және шаруашылық жүргізуші объектілерді төтенше жағдайлардан және олардың салдарларынан қорғау, әлеуметтік қорғалу, атом саласының персоналына арнайы медициналық қызмет көрсетуді қамтамасыз ететін іс-шаралар кешенін жүргізу, сондай-ақ АЭС персоналы мен жоғары радиация аймағында тұратын халыққа ұжымдық дозалық жүктемені төмендетуге бағытталған практикалық жұмыстар жүргізу міндетті шарт болып табылады.

4-міндет. Халықтың денсаулығы мен қоршаған ортаны қорғау

"Әртүрлі үлгідегі радиациялық қауіпті объектілердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету, ластанған аумақтарды оңалту және оларды шаруашылық айналымға тарту" іс-шарасы шеңберінде мынадай жұмыстар орындалуда (7-қосымша):

1) радиоактивті заттармен ластанған аумақтар мен объектілерді зерттеу мен түгендеуді жүзеге асыру, олардың жағымсыз әсерін төмендету жөніндегі шаралар жүйесін әзірлеу және жүзеге асыру (2014 – 2020 ж.ж.);

2) техногендік қызмет орындарындағы радиациялық қауіпті жағдайларды оқшаулау және жою жөнінде табиғат қорғау іс-шараларын жүргізу, оның ішінде бұрынғы Ертіс химия-металлургия зауытының аумағындағы радиоактивті қалдықтарды көму пункттеріндегі және оған іргелес аумақтардағы радиациялық-қауіпті жағдайды жою жөніндегі жұмыстарды аяқтау (2011 – 2020 ж.ж.);

3) бұрынғы ядролық сынаулар жүргізілген орындардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, жерлерді шаруашылық айналымға беруді жүзеге асыру (2011 – 2020 ж.ж.).

"Атом энергетикасын дамытуға байланысты халықтың денсаулығын қорғау" іс-шарасы шеңберінде мынадай міндеттерді іске асыру болжануда (8-қосымша):

1) Республикалық кешенді дозиметрия орталығын құру (2014 – 2018 ж.ж.), орталық негізінде ішкі сәулелену мөлшерінің жылына 10000 дейінгі кешенді өлшемін жүргізу; табиғи альфа-сәулелену радионуклидтері есебінен сәулеленудің ішкі мөлшерінің жылына 10000 дейінгі кешенді өлшемін жүргізу; гамма-сәулелену радионуклидтері есебінен сәулеленудің ішкі мөлшерінің жылына 5000 дейінгі кешенді өлшемін жүргізу; 3000 дейінгі ішкі сәулеленудің жылына жиналған мөлшерін ретроспективті бағалау; сәулелену дозасын биодозиметрия әдістерін пайдалану арқылы жылына 1000 дейін анықтау жоспарлануда;

2) халықтың және персоналдың дозасын есепке алу мен бақылаудың мемлекеттік жүйесінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету (2017 – 2020 ж.ж.);

3) Ядролық медицина және биофизика орталығын құру (емдеу бөлімінсіз – 2015 ж.).

Халықтың дозалық жүктемесін мемлекеттік есепке алу жүйесінің негізгі буыны сәулеленудің жеке дозаларын тіркеу, есепке алу және анықтау проблемаларына ғылымды көп қажетсінетін жаңа тәсілдер қолданылатын Республикалық кешенді дозиметрия орталығы болуы тиіс.

Ядролық медицина және биофизика орталығын құру отандық денсаулық сақтау жүйесіне радионуклидтік диагностика мен терапияның заманауи әдістерін енгізуге, бұл әдістерді дамыту және білікті медицина кадрларын даярлау үшін ғылыми-техникалық база құруға, жоғары технологиялық импортты алмастыратын радиофармпрепараттар өндірісін ұйымдастыруға және күрделі диагностикалық аппаратураның сервистік қызмет көрсетуіне, жаңа жұмыс орындарын құруға мүмкіндік береді.";

"6. Қажетті ресурстар" деген бөлім мынадай редакцияда жазылсын:

"6. Қажетті ресурстар

Бағдарламаны қаржыландыру кәсіпорындардың меншікті қаражаты, тікелей шетелдік инвестициялар есебінен және республикалық бюджетте көзделген қаражат шегінде жүзеге асырылады.

Республикалық бюджеттен көзделген қаржыландыру көлемі, оның ішінде жылдар бойынша:

1-кезең 2011 – 2014 жылдар – 12 745,3 млн. теңгені, оның ішінде:

2011 жыл – 4 226,7 млн. теңгені;

2012 жыл – 1 298,6 млн. теңгені;

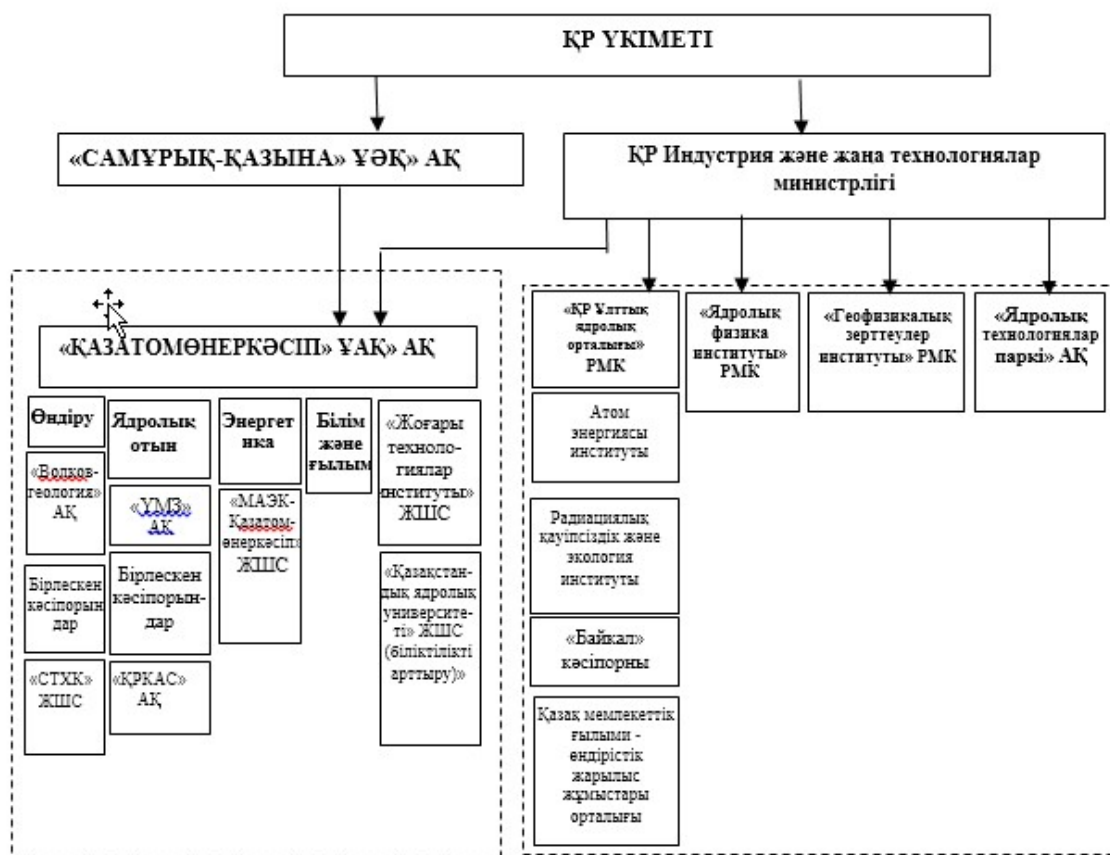
2013 жыл – 1 906,7 млн. теңгені;

2014 жыл – 5 313,3 млн. теңгені құрайды;

2-кезең 2015 – 2020 жылдар – бұл кезеңге арналған қаржыландыру көлемі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тиісті қаржы жылдарына арналған республикалық бюджетті бекіту кезінде нақтыланатын болады.

Бюджеттен тыс қаражаттан қаржыландыру көлемі 696 931, 9 млн. теңгені құрайды.";

Осы Бағдарламаны іске асыру ауқымды және өте күрделі міндет болып табылады, оны шешу үшін атом саласының да, ел экономикасының басқа салаларының да жетекші компаниялары, кәсіпорындары тартылатын болады. Жұмыс істеп тұрған атом саласын басқару берілген схемаға сәйкес жүзеге асырылады (1-сурет).

1-сурет. Атом саласын басқару схемасы

";

"Қазатомөнеркәсіп" ҰАҚ мынадай жеті негізгі қызмет бағытын: геологиялық барлау, уран өндіру; ядролық отын циклының өнімін өндіру; реактор жасау, атом электр станциялары; түсті металлургия және конструкциялық материалдар өндіру; энергетика; ғылым; әлеуметтік қамтамасыз ету және кадрлар даярлауды басқаратын холдинг болып табылады. Бүгінгі күні "Қазатомөнеркәсіп" ҰАҚ-та 25000-нан астам адам жұмыс істейді.

Атом саласын ұзақ мерзімді келешекте орнықты дамыту Қазақстан Республикасының ғылыми ұйымдарының тиімді жұмыс істеуімен қамтамасыз етіледі. Атом ғылымы мен техникасы саласындағы негізгі қызмет бүгінгі күні республиканың "ҚР ҰЯО" РМК, "ЯФИ" РМК, "ГЗИ" РМК, "Қазатомөнеркәсіп" ҰАК (Жоғары технологиялар институты, Қазақстандық ядролық университет, Волковгеология) сияқты ұйымдарында шоғырланған.

2013 жылғы жағдай бойынша "ҚР ҰЯО" РМК, "ЯФИ" РМК, "ГЗИ" РМК-да 2500-ден астам адам жұмыс істейді.

7, 8, 9-бөлімдер алынып тасталсын;

Бағдарламаға 6-қосымша осы қаулыға 1-қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

көрсетілген Бағдарлама осы қаулыға 2 және 3-қосымшаларға сәйкес 7 және 8-қосымшалармен толықтырылсын.

2. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

Премьер-Министрі

С. Ахметов

Қазақстан Республикасы

Үкіметінің

2014 жылғы 13 наурыздағы

№ 236 қаулысына

1-қосымша

2020 жылға дейінгі даму

перспективасымен Қазақстан

Республикасында атом саласын
дамытудың 2011 – 2014 жылдарға
арналған бағдарламасына
6-қосымша

Бағдарлама шеңберінде іске асырылатын негізгі инвестициялық жобалар

Р/ с №	Атауы	Іс-шаралар	Мақсаты	Жобаның ҚЭН және/ немесе ТЭН болуы, қай сатыда (көзірлеу, пысықтау, бекітілген)	Ұсынылған өңірлік орналасуы	Жобаны іске асырудың басталуы	Жобаны іске асырудың аяқталуы	Жауапт орындау
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	" Қазатомөнеркәсіп " ҰАК" АҚ жылына 6000 тонна уран өндіру							

1	үлесі бар жылына қуаты 12000 тонна уран гексафторидін конверсиялау жөніндегі өндіріс ұйымдастыру	ТЭН, ЖСҚ, салу	ЯОЦ-ға жетіспейтін элементке қатысу	ТЭН әзірлеу	ШҚО, "Үлбі металлургия зауыты"	2011	2020	"Қазатомө " ҰАК' келісім б
2	Қуаты 400 тонна ядролық отын болатын жылу бөлгіш құрастырмалар шығаратын зауыт құру	ТЭН, ЖСҚ, салу	Қосылған құны жоғары өнімдер шығаратын өндірістер құру	ТЭН әзірлеу	ШҚО, "Үлбі металлургия зауыты"	2011	2020	"Қазатомө " ҰАК' келісім б
3	ҚР-ның 2,5 млн. ЕРР уран байыту бойынша кепілдендірілген қызмет алуы үшін изотоптар бөлу жөніндегі қолданыстағы кәсіпорынға қатысуы	ТЭН	ЯОЦ-ға жетіспейтін элементке қатысу	ТЭН әзірлеу	РФ аумағы	2011	2013	"Қазатомө " ҰАК' келісім б
4	"Байкал-1" зерттеу реактор-лары кешенінде РАҚ пен ИСК қайта өңдеу және ұзақ сақтау жөніндегі республикалық орталық құру	ЖСҚ, салу	РАҚ пен ИСК қайта өңдеу және ұзақ сақтау инфрақұрылымын құру	Бекітілген ТЭН	ШҚО, Курчатов қ. КИР Байкал-1"	2014	2018	"ҚР ҰАС келісім б
5	Чкалов, Зеренді, Восточное шығару пункттері бар Бурабай үлкен базалы сейсмикалық тобын жаңғырту	салу	Бурабай үлкен базалы сейсмикалық тобын көшіру	Бекітілген ТЭН, ЖСҚ	Ақмола облысы, Бурабай	2010	2016	"ГЗИ" келісім б
6	ВВР-К, ИВГ.1М, ИГР ядролық зерттеу реакторлары кешенін жаңғырту	ЖСҚ, салу	Қауіпсіздікті арттыру, эксперименттік мүмкіндіктерді кеңейту	Бекітілген ТЭН	ШҚО, Курчатов қ.	2014	2020	"ҚР ҰАС ЯФИ" келісім б
7	Қазақстандық ҚТМ токамак термоядролық	салу	Конструкциялық кандидат материалдардың және энергетикалық термоядролық реактордың жекелеген			2003	2016	

	материалтану реакторын құру		түйіндерінің пайдаланғандағы жақын жағдайдағы құбылысын зерттеуге арналған құрал жасау	Бекітілген ТЭН, ЖСҚ	ШҚО, Курчатов қ.			"ҚР ҰЯС келісім б
8	У-150 үдеткіш кешенін реконструкциялау	ТЭН, ЖСҚ,	Ядролық физика және радиоизотоптар өндіру технологиясы саласындағы ғылыми зерттеулерді дамыту үшін үдеткіш кешеннің инфрақұрылымын пайдалану	-	Алматы қ.	2014	2015	"ЯФИ" келісім б
9	Республикалық кешенді дозиметрия орталығын құру	ТЭН, ЖСҚ, салу	Сәулеленудің жеке дозаларын тіркеу, есепке алу және верификациялау кешенін құру	ТЭН-ді пысықтау	ШҚО, Курчатов қ.	2012	2018	"ҚР ҰЯС келісім б
10	Ядролық медицина және биофизика орталығын құру	салу	Радиохимия және радиофармацевтика саласында өндірістік қызметті, сондай-ақ ядролық медицина саласында емдеу диагностикалық және әдістемелік қызметті жүзеге асыруға арналған ғылыми-технологиялық кешен құру	Бекітілген ТЭН, ЖСҚ	Алматы қ.	2009	2015	"ЯФИ" келісім б

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2014 жылғы 13 наурыздағы
№ 236 қаулысына
2-қосымша
2020 жылға дейінгі даму

перспективасымен Қазақстан

Республикасында атом саласын
дамытудың 2011 – 2014 жылдарға
арналған бағдарламасына
7-қосымша

2020 жылға дейінгі даму перспективасымен Қазақстан Республикасында атом саласын дамытудың 2011 – 2014 жылдарға арналған бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары

№	Іс-шаралар	Аяқталу нысаны	Жауапты орындаушылар	Орындалу мерзімі	Болжанатын шығыстар, млн. тг			
					2011	2012	2013	2014
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1. Атом өнеркәсібін дамыту

Ядролық отын циклының тік ықпалдасқан компаниясын құру								
1	Қазақстандағы уранның шикізат базасын кеңейту мақсатында іздеу және барлау жұмыстары кешенін жүргізу	ҚР Үкіметіне ақпарат	И Ж Т М, "Қазатомөнеркәсіп " ҰАК" АҚ (келісім бойынша)	жыл сайын 2 5 желтоқсанға , 2011-2020	Жобалау құжаттамасына сәйкес пайдалануға арналған келісімшарт			
2	Табиғи уран өндірісін дамыту	ҚР Үкіметіне ақпарат	И Ж Т М, "Қазатом-өнеркәсіп " ҰАК" АҚ (келісім бойынша)	жыл сайын 2 5 желтоқсанға , 2011-2020	77 848	77 579	67 657	68 404
3	"Қазатомөнеркәсіп" ҰАК" АҚ жылына 6000 тонна уран өндіру үлесі бар жылына 12000 тонна гексафторид болатын уранды конверсиялау жөніндегі өндірісті ұйымдастыру	ҚР Үкіметіне ақпарат	И Ж Т М, "Қазатомөнеркәсіп " ҰАК" АҚ (келісім бойынша)	жыл сайын 2 5 желтоқсанға , 2011 – 2016			Жобаның ТЭН-кейін айқындала	
4	ҚР-ның 2,5 млн. ЕРР уран байыту бойынша кепілдендірілген қызмет алу үшін изотоптар бөлу жөніндегі қолданыстағы кәсіпорынға қатысуы	ҚР Үкіметіне ақпарат	И Ж Т М, "Қазатомөнеркәсіп " ҰАК" АҚ (келісім бойынша)	жыл сайын 2 5 желтоқсанға , 2011-2020	123,397	101,895	1 3 395,6	
5	Батыс дизайнындағы АЭС реакторларына арналған, сондай-ақ Қазақстандағы атом энергетикасының қажеттіліктерін қамтамасыз етуге қажетті жылу бөлгіш құрастырмалар (бұдан әрі – ЖБК) өндіру жөніндегі бірлескен кәсіпорындар құру	ҚР Үкіметіне ақпарат	И Ж Т М, "Қазатомөнеркәсіп " ҰАК" АҚ (келісім бойынша)	жыл сайын 2 5 желтоқсанға , 2011-2020			Зауыт салу жөнінде шешім қабылдағаннан кейін айқындалатын болады	
Қазақстан Республикасы кәсіпорындарының атом реакторлары мен атом саласына арналған жабдықтарды өндірі								
	Қазақстан Республикасы кәсіпорындарының АЭС салуға қатысуы үшін жағдайлар жасау	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	жыл сайын 2 5 желтоқсанға , 2011-2020	Талап етілмейді			

2 Атом энергетикасын дамыту

Атом энергия блоктарының параметрлерін орналастыру және тандау схемасын негіздеу. Қазақстан аумағында А					
1	ИНПРО (МАГАТЭ) әдіснамасын пайдалана отырып, Қазақстан Республикасының ядролық-энергетикалық жүйесіне бағалау жүргізуге жұмыстарды қаржыландыру мәселесін пысықтау	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2014-2016	Талап етілмейді
	Реактор қондырғысын орналастыратын орын мен				

2	қуатын таңдау бойынша жұмыстарды қаржыландыру мәселесін пысықтау	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2014 жылғы 2 5 желтоқсан	Техникалық тапсырма бекітіл айқындалатын болады			
3	Үкіметтің АЭС салу жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру үшін басқарушы компания құру туралы шешімін дайындау	ҚР Үкіметі қаулысының жобасы	ИЖТМ	2014 жылғы 1-тоқсан	Талап етілмейді			
Қазақстан Республикасында АЭС және атом саласының басқа да объектілерін әзірлеуді және жобалауды ұйымд								
1	АЭС және атом саласының басқа да объектілерін әзірлеуге және жобалауға арналған мамандандырылған жобалау-конструкторлық ұйымдарын құру бойынша ұсыныстар енгізу	ҚР Үкіметіне ақпарат	И Ж Т М , " Қазатомөнеркәсіп " ҰАҚ" АҚ (келісім бойынша)	2015 жылғы 2 5 желтоқсан	Талап етілмейді			
2	Бірінші атом электр станциясының жобасын әзірлеу бойынша ұсыныстар енгізу	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2015 жылғы 2 5 желтоқсан	Талап етілмейді			
Атом саласында бірыңғай мемлекеттік саясат жүргізуге арналған нормативтік-құқықтық құжаттардың жобалары								
1	Атом саласында бірыңғай мемлекеттік саясат жүргізуге арналған нормативтік құжаттардың жобаларын әзірлеу бойынша ұсыныстар енгізу	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ ТЖМ ДСМ	2014 жылғы 2 5 желтоқсан	Талап етілмейді			
Атом саласы объектілерінің ядролық, радиациялық және өнеркәсіптік қауіпсіздігін қамтамасыз ету								
1	РАҚ және ИСК қайта өңдеу және ұзақ сақтау жөніндегі Республикалық орталық құруды одан әрі қаржыландыру мәселесін пысықтау	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2014-2015	Талап етілмейді			
2	Атом саласы объектілерінің ядролық, радиациялық және өнеркәсіптік қауіпсіздігін қамтамасыз ету	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	жыл сайын 2 5 желтоқсанға , 2011-2020	568,8	379,4	379,4	1852,1
3	Атом саласының объектілерінде төтенше жағдайлар мен өнеркәсіп қауіпсіздігі үшін мемлекеттік бақылауды жүзеге асыратын мамандандырылған инспекция құру мәселесін пысықтау.	ҚР Үкіметіне ақпарат	ТЖМ	2014 жылғы 2 5 желтоқсан	Талап етілмейді			
	Атом энергетикасы объектілерінің геологиялық-геофизикалық							

4	және сейсмикалық қауіпсіздігінің мониторинг жүйелерін құруды және дамытуды қаржыландыру мәселесін пысықтау	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2015-2017	Талап етілмейді			
5	Чкалов, Зеренді, Восточное шығару пункттері бар Бурабай үлкен базалы сейсмикалық тобын жаңғырту жобасын іске асыру	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2016 жылғы 2 5 желтоқсан	1214,9	78,3	-	902,0
Атом саласының стратегиялық объектілерін физикалық қорғауды және күзетуді қамтамасыз ету жөніндегі іс-ша								
1	Атом саласының стратегиялық объектілерін физикалық қорғау және күзету жүйесінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	жыл сайын 2 5 желтоқсанға , 2014-2020				46,0
2	Атом саласының стратегиялық объектілерін физикалық қорғау және күзету жүйесін кешенді жаңғырту	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2014-2015				5,0
БН-350 реакторын пайдаланудан қауіпсіз шығаруды қамтамасыз ету								
1	БН-350 реакторын пайдаланудан қауіпсіз шығаруды қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар кешенін жүзеге асыру мәселесін пысықтау	ҚР Үкіметіне ақпарат	"Қазатомөнеркәсіп " ҰАҚ" АҚ" (келісім бойынша)	2014-2020	Іс-шараны қаржыландыру схемас кейін айқындалатын болады			
2	БН-350 реакторының пайдаланылған ядролық отынын қауіпсіздік және физикалық қорғау талаптарын орындай отырып , ұзақ уақыт сақтауды қамтамасыз ету	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	жыл сайын 2 5 желтоқсанға , 2014-2020	60,5	42,0	42,0	42,0
Атом энергиясын бейбіт пайдалану саласындағы халықаралық ынтымақтастықты дамыту								
1	Қазақстан Республикасының атом энергиясын бейбіт мақсатта пайдалану саласындағы халықаралық шарттарын дайындау және жасасу	Халықаралық шарттар	ИЖТМ	жыл сайын 2 5 желтоқсанға , 2011 – 2017	Талап етілмейді			
	Ядролық сынақтар мониторингі, оның ішінде							
	- Халықаралық шарттар мен келісімдерді қолдау үшін қазақстандық ядролық мониторинг жүйесі			жыл сайын				

1)	инфрақұрылымының жұмыс істеуін қамтамасыз ету; - "Курчатов-Крест" сейсмикалық топтастыру жүйесін жаңғырту"	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2 5 желтоқсанға , 2011-2020	125,3	63,9	88,6	63,7
2)	Курчатов қаласында Сейсмикалық мониторинг жүйесіне арналған деректер қайталаушы орталығын құру	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	жыл сайын 2 5 желтоқсанға , 2014- 2017				9,49
Атом саласын кәсіби білікті кадрлармен қамтамасыз ету								
	Кәсіби білікті кадрлармен қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар енгізу	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ, БҒМ, ДСМ	2015 жылғы 2 5 желтоқсан	Талап етілмейді			
Атом саласын дамытудың әлеуметтік мәселелері								
	Ғылыми және жобалау ұйымдарының қызметкерлері үшін тұрғын үй қорын құру бойынша және Курчатов қаласын, Алатау кентін (Алматы қ.) қоса алғанда, олардың орналасқан жерлерінде әлеуметтік инфрақұрылымды дамыту жөніндегі іс-шараларды іске асыру бойынша ұсыныстар енгізу	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2014 жылғы 2 5 желтоқсан	Талап етілмейді			
3. Атом саласындағы ғылымды дамыту								
Іргелі және қолданбалы зерттеулер үшін атом саласының эксперименттік базасын жетілдіру								
1	ВВР-К, ИВГ.1М, ИГР ядролық зерттеу реакторлары кешенін жаңғыртуды қаржыландыру мәселесін пысықтау	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2014-2015	Талап етілмейді			
2	ВВР-К реакторын төмен байытылған уранды отынға конверсиялау	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	жыл сайын 2 5 желтоқсанға , 2011 – 2013	776	4020	58	-
3	Курчатов қаласында Қазақстандық КТМ токамак термоядролық материалтану реакторын құру	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2016 жылғы 2 5 желтоқсан	Сомасы бекітілген ЖСҚ сәйкес болады			
4	У-150 үдеткіш кешенін реконструкциялаудың инвестициялық жобасын әзірлеу бойынша ұсыныстар енгізу	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2014-2015	Талап етілмейді			

Атом саласындағы ғылыми зерттеулер								
1	"Қазақстанда атом энергетикасын дамыту" ғылыми-техникалық бағдарламасын іске асыру	ҒЗЖ туралы есептер	ИЖТМ	жыл сайын 2 5 желтоқсанға, 2011-2020	713	395,9	441,5	441,
2	Қазақстандық термоядролық токамак КТМ материалтану реакторын құру мен пайдалануды ғылыми-техникалық қолдау	ҒЗЖ туралы есептер	ИЖТМ	жыл сайын 2 5 желтоқсанға, 2011-2020	99	87,8	93,9	93,9
3	ДЦ-60 ауыр иондар үдеткіші негізінде физика, химия, биология және озық технологиялар саласындағы кешенді ғылыми зерттеулер	ҒЗЖ туралы есептер	ИЖТМ	жыл сайын 2 5 желтоқсанға 2011-2020	53,0	54,0	57,7	57,7
4	Қазақстан Республикасында радиоактивті қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы зерттеулерді қаржыландыру мәселесін пысықтау	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2014-2015	Талап етілмейді			
5	Экономиканы индустриялық-инновациялық дамыту үшін ядролық-физикалық әдістер мен технологияларды дамыту бойынша ғылыми-технологиялық бағдарламаны әзірлеу	ҒЗЖ туралы есептер	ИЖТМ	2015-2017	Талап етілмейді			
6	Қазақстанның аумағында ядролық объектілердің орналасу аудандарында жер сілкінісінің фокальды тетіктерінің параметрлері негізінде жер қыртысының сейсмоструктуралық өзгеру жағдайларын анықтау жөнінде ұсыныстар енгізу	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	жыл сайын, 2015-2017	Талап етілмейді			
7	Қазақстандық ядролық сынақтардың инфрадыбыстық мониторингі станцияларының жазбаларын ретроспективті талдау негізінде инфрадыбыс сигналдары параметрлерінің көп жылдық өзгеруінің заңдылығын анықтау бойынша ұсыныстар енгізу	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	жыл сайын, 2015 -2016	Талап етілмейді			

4. Халықтың денсаулығы мен қоршаған ортаны қорғау

Өртүрлі үлгідегі радиациялық қауіпті объектілердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету, зақымданған аумақтарды оңалау								
1	Бұрынғы Семей ядролық сынақ полигонына іргелес аумақтарда радиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ, ҚОСРМ	жыл сайын 2 5 желтоқсанға, 2014-2020				156,
2	Техногенді қызмет орындарындағы радиациялық қауіпті оқиғаларды оқшаулау және жою бойынша табиғатты қорғау іс-шараларын орындау	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ, ҚОСРМ	жыл сайын 2 5 желтоқсанға, 2011-2020	60	-	38,3	40,4
3	Бұрынғы ядролық сынаулар өткізу орындарының қауіпсіздігін қамтамасыз ету	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ, ҚОСРМ, ТЖМ	жыл сайын 2 5 желтоқсанға, 2011-2020	332,3	197,3	219	618,
Атом энергетикасының дамуына байланысты халықтың денсаулығын қорғау								
1	Республикалық кешенді дозиметрия орталығын құру жобасын қаржыландыру мәселесін пысықтау	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ, ҚОСРМ	2014-2015	Талап етілмейді			
2	Халық пен қызметкерлердің дозаларын мемлекеттік есепке алу және бақылау жүйесінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар енгізу	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2016 жылғы 2 5 желтоқсан	Талап етілмейді			
3	Алатау кентінде Ядролық медицина және биофизика орталығын (емдеу бөлімінсіз) құру	ҚР Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2015 жылғы 2 5 желтоқсан	1 000,0	-	546,2	984,

Ескертпе: аббревиатуралардың толық жазылуы:

ИЖТМ – Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі

ТЖМ – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі

ДСМ – Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

ҚОСРМ – Қазақстан Республикасы Қоршаған орта және су ресурстары министрлігі

"Қазатомөнеркәсіп" ҰАҚ – "Қазатомөнеркәсіп" ұлттық атом

компаниясы" акционерлік қоғамы
ТЭН – техникалық-экономикалық негіздеме
ЖСҚ – жобалау-сметалық құжаттама
ҚТМ – қазақстандық термоядролық материалтану реакторы
РАҚ - радиоактивті қалдықтар
ИСК – иондаушы сәулелер көздері

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2014 жылғы 13 наурыздағы
№ 236 қаулысына
3-қосымша
2020 жылға дейінгі даму

перспективасымен Қазақстан

Республикасында атом саласын
дамытудың 2011 – 2014 жылдарға
арналған бағдарламасына
8-қосымша

"2020 жылға дейінгі даму перспективасымен Қазақстан Республикасында атом саласын дамытудың 2011 – 2014 жылдарға арналған" салалық бағдарлама туралы қысқаша ақпарат

1.

№	2020 жылға дейінгі даму перспективасымен Қазақстан Республикасында 2011 – 2014 жылдарға арналған атом саласын дамыту	Ведомствоаралық өзара іс-қимыл
1.	Салалық бағдарламаны әзірлеуге және іске асыруға жауапты мемлекеттік орган Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі	Бірлесіп орындаушы ұйымдар мен ведомстволар тізімі Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі, Қазақстан Республикасы Қоршаған орта және су ресурстары министрлігі, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі,
2.	Салалық бағдарламаны іске асыруға жауапты Жетекшілік ететін вице-министр	Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің Атом энергиясы комитеті, "Қазатомөнеркәсіп" ҰАҚ" АҚ – "Қазатомөнеркәсіп" ұлттық атом компаниясы" акционерлік қоғамы.

2.

№	Негізгі міндеттер тізбесі
1.	Атом өнеркәсібін дамыту

2.	Атом энергетикасын дамыту
3.	Атом саласындағы ғылымды дамыту
4.	Халықтың денсаулығы мен қоршаған ортаны қорғау

3.

№	Мақсат	Нысаналы индикаторлар
1.	Е л д і ж е д е л индустриялық-инновациялық дамытуды қамтамасыз ету үшін атом өнеркәсібін дамыту және атом энергетикасын құру	Әлемдік нарық конъюнктурасын ескере отырып және Қазақстан Республикасының құзыретті органымен келісу кезінде жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша уран өндіру көлемдерін арттыру Ядролық отын циклының жаңа өндірістерін құру; Атом энергетикасы инфрақұрылымын дамыту; Атом ғылымы инфрақұрылымын дамыту; Атом энергетикасын дамытуға байланысты халықтың денсаулығын қорғау.

4.

№	Негізгі іс-шаралар (міндеттер топтары бойынша)	Міндеттерді орындау нәтижелерінің көрсеткіштері
1.	Атом өнеркәсібін дамыту	
1.1	Табиғи уран өндіруді дамыту	Әлемдік нарық конъюнктурасын ескере отырып және Қазақстан Республикасының құзыретті органымен келісу кезінде жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша табиғи уран өндіру көлемі
1.2	"ҮМЗ" АҚ-дағы технологиялар трансферті мен шетелдік активтерге қатысу арқылы уран конверсиялау өндірісін ұйымдастыру	"Қазатомөнеркәсіп ҰАК" АҚ жылына 6000 тонна уран өндіру үлесімен жылына 12000 тонна уран гексафторидін шығару (2016 ж.).
1.3	РФ аумағындағы бөлгіш өндіріске қатысу	РФ аумағындағы жұмыс істеп тұрған изотоптар бөлетін кәсіпорында уран байыту бойынша көрсетілетін қызметтер алу 2,5 млн. ЕРР (2013 ж)
1.4	Батыс дизайнындағы АЭС реакторлары үшін, сондай-ақ Қазақстандағы атом энергетикасының қажеттіліктерін қамтамасыз етуге арналған жылу бөлгіш құрастырмалар (бұдан әрі – ЖБК) өндіретін бірлескен кәсіпорындар құру	"Үлбі металлургия зауыты" АҚ-да қуаты 400 тонна уран жылу бөлгіш құрастырмаларын шығару (2020 ж.)
2.	Атом энергетикасын дамыту	
2.3	Бірінші АЭС салу бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметі шешім қабылдаған жағдайда АЭС салу және пайдалануға беру (2020 жылға қарай)
2.4	АЭС және атом саласының басқа да объектілерін әзірлеуге және жобалауға арналған мамандандырылған жобалық-конструкторлық ұйымдар (ЖКҰ) құру бойынша ұсыныстар енгізу	"ҚР ҰЯО" РМК негізінде ЖКҰ (2015 ж.) "Қазатомөнеркәсіп" ҰАК" АҚ негізінде ЖКҰ (2015 ж.)
		РАҚ және ИСК қайта өңдеу және ұзақ сақтау жөніндегі республикалық орталық құру

2.5	"Байкал-1" зерттеу реакторлары кешенінде РАҚ және ИСК қайта өңдеу және ұзақ сақтау жөніндегі республикалық орталық құру	жобасын әзірлеу және іске асыру (2014-2018 ж.ж.) Орталықтың өңделетін РАҚ көлемі бойынша өндірістік қуаты - жылына 1500 тонна
2.6	Атом саласын кәсіби кадрлармен қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар енгізу	Атом саласын кәсіби кадрлармен қамтамасыз ету (2014 ж.)
3.	Атом саласындағы ғылымды дамыту	
3.1	ВВР-К, ИВГ.1М, ИГР ядролық зерттеу реакторлары кешенін жаңғырту	ВВР-К, ИВГ.1М, ИГР ядролық зерттеу реакторлары кешенін жаңғырту (2014-2020 ж.ж.)
3.2	Курчатов қаласында Қазақстандық ҚТМ токамак термоядролық материалтану реакторын құру	Курчатов қаласында Қазақстандық ҚТМ токамак термоядролық материалтану реакторын құру (2016 ж.)
3.3	У-150М үдеткіш кешенін реконструкциялаудың инвестициялық жобасын әзірлеу	У-150М үдеткіш кешенін реконструкциялаудың инвестициялық жобасын әзірлеу (2014-2015 ж.ж.)
4.	Халықтың денсаулығы мен қоршаған ортаны қорғау	
4.1	Республикалық кешенді дозиметрия орталығын құру	Республикалық кешенді дозиметрия орталығын құру (2014-2018 ж.ж.)
4.2	Ядролық медицина және биофизика орталығын құру	Ядролық медицина және биофизика орталығын құру (2015 ж.)